

Навіны для Беларусі

Нумар 4

22 траўня 2007 года

Office for a Democratic
Belarus

Я жадаю беларусам атрымаць магчымасць карыстацца такімі перавагамі еўрапейскай палітыкі добрасуседства, як дэмакратыя, разумнае кіраванне, эканамічны прагрэс.

У нумары

- Інтэрв'ю са старшынём прадстаўніцтва Еўракамісіі Іенам Боўгам** 1-2
- 12 умоў Еўразвязу** 2-3
- Абвесткі** 3

Старшыня прадстаўніцтва Еўракамісіі Іен Боўг : *Нашыя стасункі не могуць не палепшыцца*

Інтэрв'ю са старшынём прадстаўніцтва Еўракамісіі Іенам Боўгам (серыя: *Еўрапейская палітыка ў асобах*)

Спадар пасол, ці магчыма казаць пра тое, што стасункі паміж Бруселем і Мінскам наладжваюцца, і што Беларусь робіць крокі насустрач?

Я спадзяюся, што згода беларускіх улад адчыніць офіс дэлегацыі Еўракамісіі ў Мінску сведчыць пра тое, што нашы адносіны могуць палепшыцца. Еўразвяз прадэманстраваў сваю гатоўнасць да супрацоўніцтва ў тым выпадку, калі адпаведныя крокі будуць зроблены з боку ўрада Беларусі. Стратэгія Еўракамісіі, што складаецца з 12 пунктаў, уключае ў сябе шэраг умоў, выкананне якіх мы і разглядаем як крокі насустрач, наладжванне адносін.

Што можа змяніцца пасля адкрыцця ў Мінску прадстаўніцтва Еўракамісіі?

Адкрыццё прадстаўніцтва дазволіць Еўракамісіі і беларускім ўладам весці больш паслядоўны дыялог па пытаннях, у якіх зацікаўлены абодва бакі. Гэта таксама створыць магчымасць больш уважліва сачыць за фінансавым бокам

супрацоўніцтва з беларускімі ўладамі ў рамках праграмы *Tacis*. Цяпер яе замяніла новая прылада – палітыка добрасуседства і партнёрства. Разам з тым офіс дазволіць Еўропе замацаваць свае кантакты ў краіне і супрацоўнічаць з больш шырокім колам прадстаўнікоў беларускай грамадскасці, чым гэта магчыма сёння.

Дамоўленаць пра фармат прадстаўніцтва Еўракамісіі ўжо існуе?

Прадстаўніцтва ў Мінску ўзначаліць павераны ў справах, старшыня дэлегацыі з акрэдытацыяй у беларускай сталіцы будзе па-ранейшаму знаходзіцца ў Кіеве. Мы маем спадзяванні, што перамовы па пагадненні пра ўтварэнне прадстаўніцтва будуць завершаны ў бліжэйшым часе.

Ці прадугледжвае пагадненне прызначэнне новага паверанага ў справах і новага старшыні прадстаўніцтва?

Не, у бліжэйшай будучыні новых прызначэнняў не будзе.

На Вашу думку, якімі якасцямі павінен валодаць чалавек, які ўзначаліць прадстаўніцтва Еўракамісіі ў Беларусі?

Мне падаецца, што на чале любога прадстаўніцтва павінен знаходзіцца той, хто мае здольнасць ўзаемадзейнічаць і з тымі, хто яго акрэдытаваў, і з тымі, каго прадстаўляе. Такія якасці неабходныя для ўсталявання ўзаемаразумення паміж бакамі. Менавіта ўзаемаразуменне з'яўляецца асновай паспяховага

Інтэрв'ю з Іенам Боўгам, працяг...

супрацоўніцтва.

Наколькі істотным Вы лічыце магчымы ўнёсак у развіццё ўзаемадзейнення паміж Бруселем і Мінскам спецпрадстаўніка МЗС Беларусі Сяргея Гайдукевіча?

Паміж Еўракамісіяй і беларускім ўрадам ужо існуюць адладжаныя каналы сувязі. У Бруселі працуе беларускае прадстаўніцтва, мы чакаем адкрыцця офіса ў Мінску. Хочацца спадзявацца, што дыпламатычныя кантакты стануць важнай часткай не толькі развіцця, але і наладжвання адносін паміж Камісіяй ЕЗ і трэцімі краінамі, што не ўваходзяць у Еўразвяз і не з'яўляюцца кандыдатамі на далучэнне.

Калі адкінуць палітыку, якімі трыма словамі можна апісаць Беларусь? Якім Вы бачыце тыповага беларуса?

У трох словах немагчыма апісаць краіну з 10-мільённым насельніцтвам. Я б сказаў, што Беларусь – гэта патэнцыйны ўдзельнік еўрапейскай сям'і. Я таксама не ўпэўнены, што існуе так званы тыповы беларус, бо сустракаў у вас вельмі розных людзей.

Якія Вашыя ўражанні ад краіны? Вы з ёй ужо добра пазнаёміліся?

На жаль, я бываю на Беларусі па большасці толькі ў часе камандзіровак ў сталіцу, але вось апошні раз быў у Берасці. Мне там вельмі спадабалася, асабліва Белавежская пушча і музей, што ў ёй знаходзіцца.

Спадар Боўг, што б Вы пажадалі беларускаму народу?

Я жадаю беларусам атрымаць магчымасць карыстацца такімі перавагамі еўрапейскай палітыкі добрасуседства, як дэмакратыя, разумнае кіраванне, эканамічны прагрэс. Каб мы маглі даць вам такую магчымасць, беларускія ўлады мусяць абапірацца на тыя каштоўнасці, што ляжаць у аснове гэтай палітыкі.

Іен БОЎГ нарадзіўся ў Вялікабрытаніі 4 студзеня 1946 г. У 1967 г. скончыў Оксфардскі ўніверсітэт, атрымаўшы ступень у галіне сучасных моў. З 1967 па 1974 гг. Знаходзіўся на

дыпламатычнай службе, пасля працаваў у сферы міжнароднага страхавання. У 1978 г. паступіў на працу ў Еўрапейскую камісію.

Прапрацаваўшы некалькі гадоў у Генеральным дырэктарце Еўракамісіі па развіцці, у 1985 г. сп. Боўг зрабіўся ўдзельнікам кабінета па пытаннях палітыкі ў рэгіёне Міжземнамор'я і дачыненняў “Поўнач-Поўдзень” Клода

Шэйсана. З 1987 па 2004 гг. займаў кіруючыя пасады ў некалькіх аддзелах Генеральнага дырэктарата Еўракамісіі па знешніх сувязях, а таксама ўзначальваў

прадстаўніцтвы Еўракамісіі ў Марока (1987-1991), Бразіліі (1991-1994) і Егіпце (2001-2004). У верасні 2004 г. узначаліў прадстаўніцтва Еўракамісіі ў Беларусі, Малдове і Украіне. У чэрвені 2006 г. перадаў свае дыпламатычныя крэдэнцыі беларускаму прэзідэнту.

Пытанні задавала Марына Рахлей

Падрыхтавана “Офісам за дэмакратычную Беларусь”

Я б сказаў, што Беларусь – гэта патэнцыйны ўдзельнік еўрапейскай сям'і.

Даведка для чытача

12 умоў, якія Еўразвяз прапанаваў выканаць беларускім уладам узамен на магчымасць карыстацца перавагамі палітыкі добрасуседства.

- паважаць **права** народа Беларусі **выбіраць сваіх лідэраў дэмакратычным шляхам** - іх права чуць усе меркаванні і бачыць усіх кандыдатаў на выбары; права апазіцыйных кандыдатаў і груп падтрымкі праводзіць кампаніі без прыгнёту, судавага

пераследу або турэмнага зняволення; незалежнае назіранне за выбарамі, беларускімі няўрадавымі арганізацыямі ўключна; права волевыяўлення і права на справядлівы падлік галасоў;

- паважаць **права** народа Беларусі **на незалежную інфармацыю**, і выказвацца вольна, напрыклад, дазваляючы журналістам працаваць без прыгнёту або судавага пераследу, не зачыняючы газеты і не перашкаджаючы іх распаўсюджванню;

- паважаць **правы** недзяржаўных арганізацый, як жыццёва важнай часткі здаровай дэмакратыі - больш не ўскладняць іх легальнае існаванне, не прыгнятаючы і не пераследуючы сяброў грамадскіх арганізацый, і дазваляючы ім атрымоўваць міжнародную дапамогу;

- **вызваліць усіх палітычных зняволеных** - сяброў палітычных апазіцыйных партый, сяброў НДА і простых грамадзян, арыштаваных падчас мірных

і мітынгаў;

- належным чынам і незалежна **расследаваць або перагледзець выпадкі са знікненнем людзей;**
- забяспечыць **права беларусаў на незалежную і непрадузятую судовую сістэму** - з суддзямі, незалежнымі ад палітычнага ціску, без самаўпраўнасці і галаслоўнага крымінальнага судовага пераследавання або палітычна-матываванага судовага прысуду, як зняволенне ў турму грамадзян, якія мірна выказваюць свой пункт

погляду;

- спыніць **адвольныя арышты і затрыманні, дрэннае абыходжанне з людзьмі;**
- паважаць **права і свабоды** тых беларускіх грамадзян, якія адносяцца да нацыянальных меншасцяў;
- паважаць **права** беларусаў як **працаўнікоў** - іх права ўступаць у прафсаюзы і права прафсаюзаў працаваць на абарону праў людзей;
- паважаць **права** беларусаў як

прадпрымальнікаў

ажыццяўляць дзейнасць без празмернага ўмяшання ўлад;

- далучыцца да адмены смяротнай кары ўслед за іншымі народамі Еўропы;
- выкарыстаць падтрымку, якую АБСЕ, ЕЗ і іншыя арганізацыі прапаноўваюць Беларусі для дапамогі ў выконванні правоў сваіх грамадзян.

Поўны тэкст прапановы Еўразвязу можна знайсці тут: <http://www.delbl.ec.europa.eu/page2936.html>

Абвесткі

З 5 па 9 ліпеня адбудзецца чарговая (16-я) сесія Парламенцкай Асамблеі АБСЕ, якая гэтым разам будзе праходзіць у Кіеве. На сустрэчу збяруцца парламентарыі 56 краін-удзельніц АБСЕ каб абмеркаваць сучасныя падзеі, разгледзець пытанне бяспекі ў рэгіёне і прааналізаваць сітуацыю з правамі чалавека.

16-я штогадовая сесія АБСЕ засяродзіць увагу на “Выкананні ўзятых перад АБСЕ абавязкаў”, парламентарыі павінны разгледзець і ўхваліць

шэраг рэзалюцый па гэтым пытанні. Сярод іншых да разгляду будзе прадстаўлены праект рэзалюцыі, дзе сітуацыі ў нашай краіне адведзена даволі значная роля. Чакаецца, што ў апошні дзень сесіі будзе падпісаны **Заключны дакумент**, у які ўвойдуць рэкамендацыі АБСЕ краінам-удзельніцам. На 9 ліпеня запланавана таксама выступленне дакладчыка з Даніі Крысціяна Піля Лорэнцэна, вялікая ўвага ў дакладзе якога надаецца беларускаму пытанню.

Рэдактарская каманда “Офіса за дэмакратычную Беларусь”

Мы ў Сепіве

www.democraticbelarus.eu